

මෝටර් රථ කාබියුරේටර

මෝටර් රථ දැනුම-04

Carburetor with Electronic Idler control

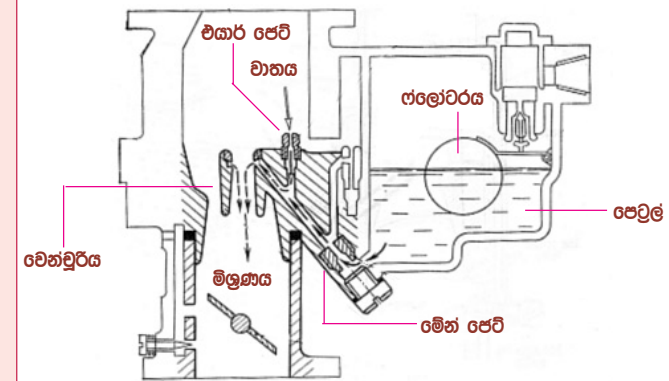
ඩී.එම්.එම්.දක්‍ෂනායක

මෙම වෙබ් පිටුව සකසා ඇත්තේ ඉහත දක්වා ඇති කාබියුරේටර ග්‍රන්ථයේ පස්වන පරිච්ඡේදයෙන් උපුටා ගන්නා ලද කරුණු ඇසුරිනි.

5 වන පරිච්ඡේදය

කාබියුරේටර මේන් පෙට් පද්ධතිය

එන්ජිමක එක් එක් අවශ්‍යතා යටතේ අවශ්‍ය වන පෙට්ල් වාත මිශ්‍රණය සකස්මට කාබියුරේටරයකට පද්ධති කිහිපයක්ම ඇතුළත් අතර එයින් මේන් පෙට්, අයිඩිල සහ ක්ෂණික ත්වරණ යන පද්ධති පිළිබඳව අප මුලින්ම සාමාන්‍ය දැනුමක් ලබා පසුව අයිඩිල වේග පද්ධතිය පිළිබඳව පමණක් ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කලෙමු. ඒ ආකාරයටම මේන් පෙට් පද්ධතිය පිළිබඳව මෙම පරිච්ඡේදයෙන් සම්පූර්ණ අවබෝධයක් ලබා ගනිමු.

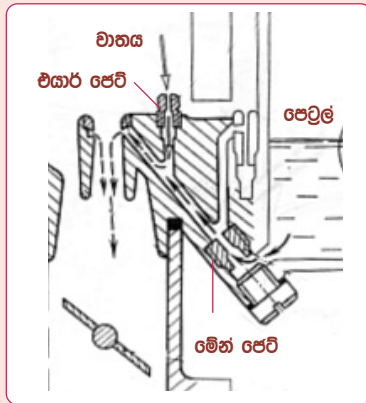

එයාර් පෙට් සහිත මේන් පෙට් පරිපථය

මෙහි දක්වා ඇත්තේ සාමාන්‍ය කාබියුරේටරයක මේන් පෙට් පරිපථයකි. මෙම වෙන්වූරිය මගින් රික්තයක් ඇති වන්නේ ඉහළ වේගයේදී පමණක් බැවින් එම ඉහළ වේගයට පමණක් පෙට්ල් වාත මිශ්‍රණය සකසාදීම මෙම මේන් පෙට් පරිපථයෙන් සිදුවේ. එහිදී මිශ්‍රණ

අනුපාතයට අනුව පෙට්‍රල් ලබාදීම මේන් ජෙට් එක මගින් සිදුවේ. එහෙත් මෙහිදී වෙන්වූ රික්තය ඒ හරහා ගලායන වාත ධාරාවට සාපේක්ෂව රේඛීය ලෙසින් වැඩි නොවන අතර එන්ජින් අඩු වේගයේදී ඒ හරහා ගලායන අඩු වාත ධාරාවෙන් එය තුල රික්තයක් ඇති නොවෙයි. මේ නිසා එම වේගය ආවරණය කර ගැනුමට අයිඩිල වේග පරිපථය යොදා ගැනුනි. එන්ජින් ඉහළ වේගයේදී වෙන්වූ රික්තය හොඳින් ඇතිවෙන බැවින් එහිදී මිශ්‍රණය සැකසීම සම්පූර්ණයෙන්ම මේන් ජෙට් පරිපථයෙන් සිදුවෙයි.

වෙන්වූරියක් හරහා ගලායන වාත ධාරාව අඩුවන විට එහි ඇතිවෙන රික්තය සිග්‍රයෙන් අඩුවී යනවාසේම එය හරහා ගලායන වාත ධාරාව වැඩිවන විට එම රික්තය සිග්‍රයෙන් වැඩිවීමද සිදුවෙයි. ඒ අනුව මෙහි මධ්‍ය වේගයට සරිලන ලෙස මේන් ජෙට් සිදුර සකස් කල හොත් එන්ජින් ඉහළ වේගයේදී ඇතිවන ප්‍රබල රික්තය මගින් පෙට්‍රල් විශාල වශයෙන් ගලාගොස් මිශ්‍රණය ඉතා සරුවෙයි. එහෙත් එයාර් ජෙට් එකක් යෙදීමෙන් අපි අපගේ නිර්මාණයේ එම දුර්වලතාවය මගහැර ගනිමු. භාවිතයේ ඇති කාබියුරේටර වලද යොදා ඇත්තේ එම උපක්‍රමයම බව පෙර සටහනෙන් නැවත වරක් පෙන්වා දී තිබෙයි. එනම් මේන් ජෙට් එකට පසු මෙලෙස එයාර් ජෙට් එකක් යෙදූ විට වැඩිවෙන රික්තයට සාපේක්ෂව එයාර් ජෙට් එකෙන් ඇද ගන්නා වාත ප්‍රමාණයද වැඩිවීමෙන් පෙට්‍රල් වැඩි වශයෙන් ඇද ගැනීම සහ එමගින් අනවශ්‍ය ලෙස මිශ්‍රණය වඩාත් සරුවීම මෙහිදී සිදු නොවෙයි.

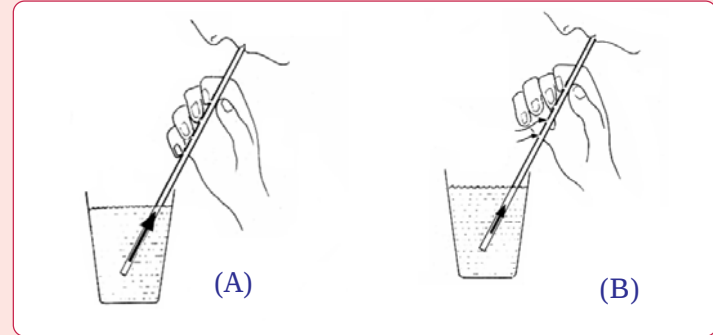

තනි සිදුර සහිත එයාර් ජෙට් ක්‍රමයේ දෝෂ

මිශ්‍රණය නැවත අනවශ්‍ය ලෙස සරුවීම සිදුවෙයි. ඒ අනුව එම වේගයට සාපේක්ෂ ලෙසින් මෙම සිදුර තව දුරටත් විශාල විය යුතු වෙයි. එනම් මෙයට පිළියම විය යුත්තේ මෙම එයාර් ජෙට් සිදුර නියත අගයකින්

නොතබා වැඩිවෙන වේගයට සාපේක්ෂ ලෙසින් සිදුරද විශාල වීමට සැලැස්වීමයි. මෙය පහසු නිර්මාණයක් නොවුනත් පසු කාලයේදී සෑම කාබියුරේටරයකටම මෙම අවශ්‍යතාවය ලබාදෙන ලදී. එම නවීකරණය අධ්‍යයනයට පෙර මෙලෙස සිදුරු විශාල කිරීමෙන් මිශ්‍රණය බාල කිරීම පාලනය කළ හැකි ආකාරය සරල නිදසුනක් මගින් අවබෝධ කර ගනිමු.

■ එයාර් ජෙට් සිදුර පාලනය කල හැකි ක්‍රම

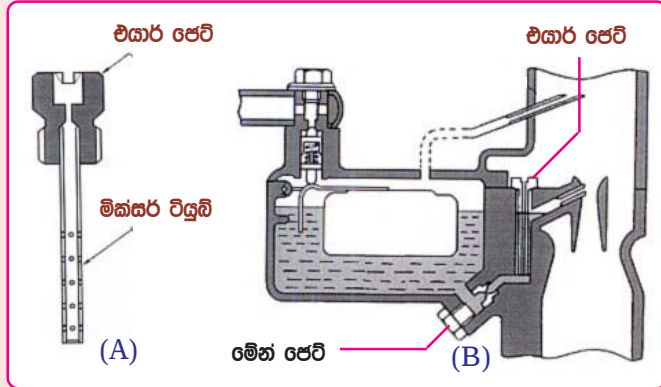

එයාර් ජෙට් පාලනය සඳහා නිදසුනක්

ඉහත A සටහනේ දක්වා ඇත්තේ ස්ට්‍රෝ එකක් මගින් සිසිල් බීම බොන අවස්ථාවකි. මෙම ස්ට්‍රෝ එකේ සිදුරු කිහිපයක් වීද ඇති නමුත් ඒවා ඇඟිලි වලින් වසා සිටින බැවින් සාමාන්‍ය ස්ට්‍රෝ එකකින් බීම බොන විට මෙන්ම කිසි අපහසුත් නැතිව සිසිල් බීම නලය දිගේ මුඛයට ඇඳී එයි. එහෙත් ඉහත B සටහනේ සිසිල් බීම උරා බොන අතරම නලයේ සිදුරු එකිනෙක විවෘත කල හොත් එලෙස එක් සිදුරක් විවෘත කරන විට ඒ හරහා වාතයද ඇද ගැනීමෙන් සිසිල් බීම ඇඳී ඒම මදකින් අඩු වෙයි. ඒ ආකාරයට සිදුරෙන් සිදුර විවෘත වන විට ඇඳී එන සිසිල් බීම ප්‍රමාණයද අඩුවී අවසානයේ වාතය පමණක් මුඛයට ඇඳී එනු ඇත. මෙම උපක්‍රමය කාබියුරේටරයක් මේන් ජෙට් පරිපථයට යොදා ගත හොත් එහිදීද එන්ජින් වේගය වැඩිවන විට පෙට්‍රල් මිශ්‍රණය පාලනයක් ඇතිව බාල කල හැකිවෙයි.

ඉහත නිර්මාණය කාබියුරේටර එයාර් ජෙට් එකකට යොදා ගැනුමේදී එම එයාර් ජෙට් එකට සිදුරු කිහිපයක් එක් කල යුතු අතර ඉන්පසු එන්ජිමට ඇද ගන්නා වාත ප්‍රමාණය වැඩිවන විට එනම් වෙන්වූ රික්තය වැඩිවන විට එයට සාපේක්ෂව එයාර් ජෙට් සිදුරු එකිනෙක විවෘත වීමට සැලසිය යුතුය. මෙය සංකීර්ණ නිර්මාණයක් නමුත් එය ඉතා සරල ලෙස නිර්මාණය කර අද සෑම කාබියුරේටරයකම යොදා තිබෙයි. එවන් කාබියුරේටරයක් නිදසුනට ගෙන මෙම නිර්මාණය අවබෝධ කර ගනිමු.

■ මික්සර් ටියුබ් සහිත එයාර් ජෙට් නිර්මාණය

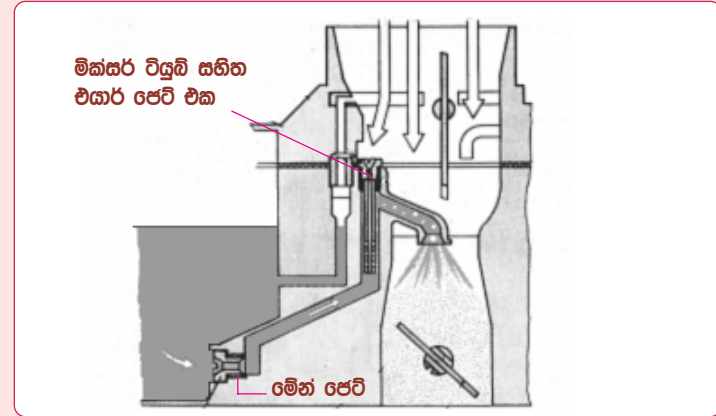

මික්සර් ටියුබ් සහිත එයාර් ජෙට් ක්‍රමය

එන්ජිමට ඇද ගන්නා වාත ධාරාවට සාපේක්ෂ ලෙසින් එයාර් ජෙට් සිදුරද විශාල වන ලෙස සැලසුම් කරන ලද කාබියුරේටර සැලසුමක් මෙහි දක්වා ඇත. මෙහි පෙන්නුම් කර ඇත්තේ එහි මේන් ජෙට් පරිපථය පමණි. මෙහි යොදා ඇති එයාර් ජෙට් එක ඉහත A සටහනෙන් දක්වා ඇති අතර එහි සිදුර විශාල වීම වෙනුවට කර ඇත්තේ කුඩා සිදුරු රැසක් වයට එක් කර එම සිදුරු එන්ජිමට ඇද ගන්නා වාත ප්‍රමාණය අනුව එකිනෙක විවෘත වීමට සැලැස්වීමයි. එම සැලසුම ඉහත B සටහනෙන් දක්වා ඇත. එහිදී මේන් ජෙට් එක හරහා ලබා ගන්නා පෙට්‍රල් තවත් කුඩා වේගවත් වස්තුවක් සලස්වා මික්සර් ටියුබ් එක සහිත එයාර් ජෙට් එක වයට ගිල්වා ඇත. මේ අනුව මික්සර් ටියුබ් එකේ ඉහළම සිදුර හැරෙන්නට ඉතිරි සිදුරු සියල්ල පෙට්‍රල් වලින් වැසී පවතී. මේ අනුව එන්ජිම පහ ගැන්වූ විට මෙහි එයාර් ජෙට් එක ලෙසින් ක්‍රියාකරන්නේ එක් සිදුරක් පමණි.

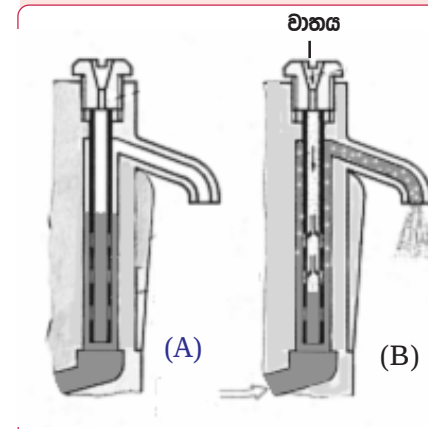
ඉහත කාබියුරේටරය හරහා එන්ජිමට වාතය ඇද ගැනීමේදී එම වාතයෙන් කොටසක් එයාර් ජෙට් එක ගිල්වා ඇති කුඩා වේගවත් වයට ඇතුල් වී එම පිඩනයෙන් එහි පෙට්‍රල් කඳු පහලට තල්ලු කිරීමත් එහිදී එයාර් ජෙට් එකේ සිදුරු මතු වීමත් සිදුවෙයි. එලෙස මතුවන සිදුරු හරහා වාතය මේන් ජෙට් පරිපථයට එක්වීම සිදුවෙයි. මේ අනුව එන්ජිමට ඇද ගන්නා වාත ප්‍රමාණය වැඩිවන විට මෙම පෙට්‍රල් කඳු වඩාත් පහළට තල්ලුවී එයාර් ජෙට් එකේ සිදුරු වැඩි ප්‍රමාණයක් විවෘත කරනු ලබයි. එනම් එහිදී පෙට්‍රල් මිශ්‍රණයට වැඩිපුර වාතය එක්වීම සිදුවෙයි. මෙම සැලසුම යටතේ එන්ජින් ඉහළ වේගවලදී එන්ජිමට වඩාත් වාතය ඇද ගන්නා විට වෙන්වූයේ ඇතිවන ප්‍රබල රික්තයට අවශ්‍යවන වඩා පෙට්‍රල් ඇද ගැනීමට බාධා ඇති වීමෙන් මිශ්‍රණ

අනුපාතය නියමිත අගයේ පවතී. වඩාත් පැහැදිලි සටහනක් යොදා ගනිමින් අපි මෙම ක්‍රියාකාරිත්වය තව දුරටත් අධ්‍යයනය කරමු.

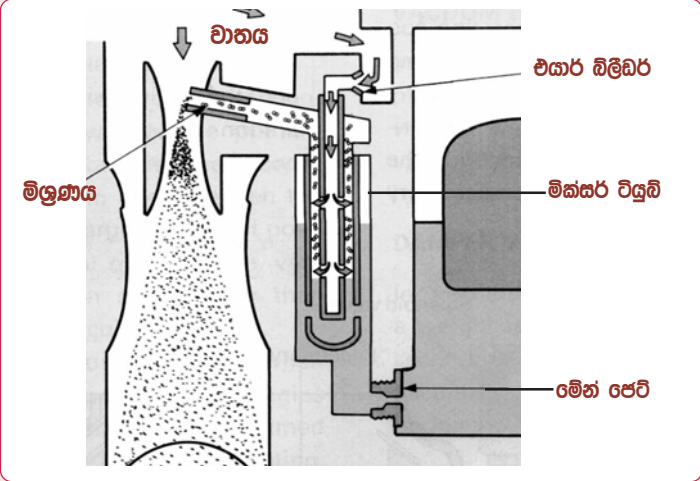
එයාර් ජෙට් මික්සර් ටියුබ් එක සවිවන අයුරු

මෙහි දක්වා ඇත්තේද මික්සර් ටියුබ් එක සහිත එයාර් ජෙට් එකක් කාබියුරේටරයකට යොදා ඇති ආකාරයයි. එන්ජිමට ඇදගන්නා වාතය එයාර් ජෙට් එකටද යොමුවන අයුරු මෙහි දක්වා ඇත. එමගින් මික්සර් ටියුබ් එකේ සිදුරු වැඩි ගණනක් පාදා ගන්නා අයුරු පහත දක්වා තිබෙයි.

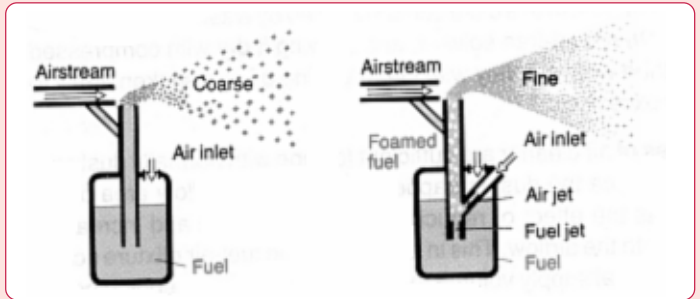
මික්සර් ටියුබ් ක්‍රියාකාරිත්වය

එහිදී එන්ජිමට ඇදගන්නා වාත ප්‍රමාණය වැඩිවන විට එයාර් ජෙට් සිදුර තුළින් වාතය ඇතුල් වී පෙට්‍රල් කඳු පහළට තල්ලුවීමෙන් එහි සිදුරු මතු වී ඇත. මෙමගින් එන්ජිමට ඇදගන්නා වාත ධාරාව වැඩිවන විට විවෘතවන සිදුරු ප්‍රමාණයද වැඩිවීමෙන් මිශ්‍රණය පාලනය වෙයි.

මික්සර් ටියුබ් එකක සිදුරු පාලනය වන අයුරු

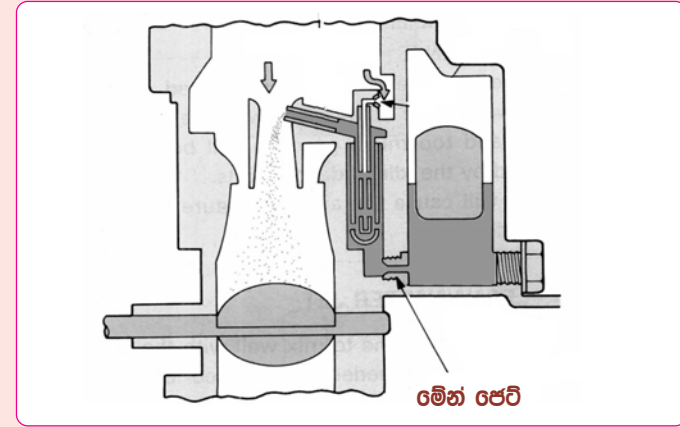
මික්සර් ටියුබ් සහිත එයාර් ජෙට් ක්‍රමය මගින් එන්ජිමට ඇද ගන්නා වාත ප්‍රමාණය අනුව පාලනයකින් යුක්තව මිශ්‍රණ අනුපාතය තබාගන්නා ආකාරය මෙම සටහන මගින් තව දුරටත් දක්වා තිබෙයි.

එයාර් ජෙට් ක්‍රමයෙන් මිශ්‍රණය සිදුම්බ බිඳ ගැනුම

මේන් ජෙට් සමඟ එයාර් ජෙට් එකක් යෙදීමේ මූලික අදහස වැඩි වෙන්වූරි රික්තයේදී මිශ්‍රණය වඩාත් සරුච්ච වැළැක්වීම බව අපට දැන් හොඳින්ම පැහැදිලිය. එහෙත් එය වසන් කර ඇතැම් පොත් පත්වල සඳහන්ව ඇත්තේ එය යොදන්නේ මිශ්‍රණය සිදුම්බ බිඳ ගැනුමට බවය. එවන් ගුණ්ථයකින් උපුටාගත් ඉහත සටහනෙන් එය පැහැදිලි වනු ඇත. ඇත්තවශයෙන්ම එයාර් ජෙට් එකක් යොදාගැනුමෙන් මෙලෙස සිදුම්බ මිශ්‍රණය සකසාගත හැකි අතර එය මෙහි අතුරුවලයකි. වේට්ට්සබල් වෙන්වූරි කාබියුරේටර් පිළිබඳව අධ්‍යයනයේදී එයට එයාර් ජෙට් ක්‍රමයක් යොදා නොමැති බව දැකගත හැකි වන අතර එමගින්ම මේ පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් ලැබෙනු ඇත.

■ කාබියුරේටර පවර වැල්ව්

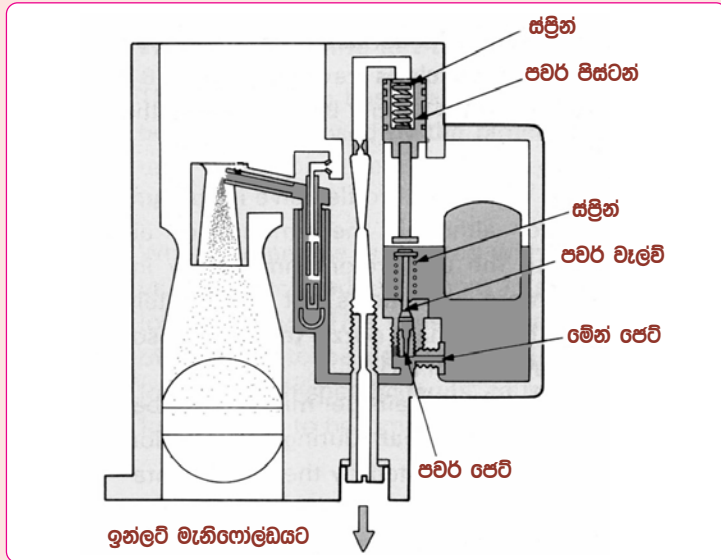

මේන් ජෙට් එකක් සහිත වැඩි වේග පද්ධතිය

මෙහි දක්වා ඇත්තේ අප මෙතෙක් අධ්‍යයනය කල කාබියුරේටර මේන් ජෙට් පරිපථයකි. මෙයට පෙර ජේදයෙන් අප අධ්‍යයනය කල මික්සර් ටියුබ් එක සහිත එයාර් ජෙට් එකද සම්බන්ධව ඇති හෙයින් මෙහි කිසි දෝෂයක් නොමැති බව අපට පෙනී යයි. එහෙත් මෙහි තව දුරටත් ගැබ්ව තිබූ එක් දෝෂයක් ඉවත් කිරීමට පවර වැල්ව් නමින් තවත් අමතර පද්ධතියක් මෙම මේන් ජෙට් පරිපථයටම එක්කරන ලදී. එම පද්ධතිය අධ්‍යයනයට පෙර මෙහි තව දුරටත් ගැබ්ව තිබුණු එම දෝෂය කුමක්දැයි මෙහිදී අවබෝධ කර ගනිමු.

එන්ජිමකට යෙදෙන ලෝඩ් එක වැඩිවන විට ඒ සඳහා අවශ්‍ය අමතර බලය නිපදවා ගැනුමට පෙටුල් වාත මිශ්‍රණයද සරුච්ච යුතු වෙයි. එය කල හැක්කේ මේන් ජෙට් සිදුර විශාල කිරීමෙනි. එහෙත් මේන් ජෙට් සිදුර සකසා ඇත්තේ එන්ජිමේ සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයට අවශ්‍ය පෙටුල් ලබාදීමට බැවින් මෙලෙස එන්ජිමේ ලෝඩ් එක වැඩිවන අවස්ථාවන්ට සුදුසු ලෙස ජෙට් සිදුර විශාල කළහොත් එන්ජිම සාමාන්‍ය ලෙස ලෝඩ් වන අවස්ථාවේදී මිශ්‍රණය අනවශ්‍ය ලෙස සරුච්ච සිදුවෙයි. එලෙසම සාමාන්‍ය ලෝඩ් එකට සරිලන ලෙස ජෙට් සිදුර කුඩා කළහොත් ඉහළ ලෝඩ් වලදී එය බාධාවක් වෙයි. මෙම ගැටළුව සඳහා නිෂ්පාදකයින් විසින් කරනු ලැබුවේ කාබියුරේටරයේ සාමාන්‍ය මේන් ජෙට් එක ඒ ආකාරයටම තිබෙන්නට හැර එන්ජිමේ ලෝඩ් එක වැඩිවන විට පමණක් තවත් ජෙට් එකක් හරහා අමතර පෙටුල් මේන් ජෙට් පරිපථයට ලබාදීමයි. මෙම අමතර පද්ධතිය හඳුන්වනු ලබන්නේ පවර වැල්ව් (Power Valve) පද්ධතිය නමිනි.

■ **පවර වැලවී පද්ධතියක නිර්මාණය**

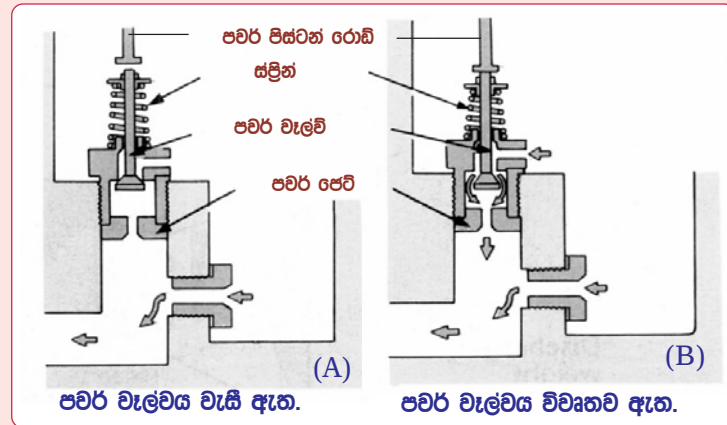

පවර වැලවී ක්‍රමය සහිත වැඩි වේග පද්ධතිය

මෙහි දක්වා ඇත්තේ පවර වැලවී පරිපථයයි. මෙහි මේන් පේරි එක මගින් සාමාන්‍ය වේගයට අවශ්‍ය පෙට්‍රල් මිශ්‍රණය තනිව සකසනු ලබයි. එහිදී පවර පේරි එක හරහා මේන් පේරි මාර්ගයට පෙට්‍රල් එකතු නොවන්නේ එය පවර වැලවය මගින් වසා සිටින බැවිනි. මෙහිදී පවර වැලවය වැසී ඇත්තේ පවර පේරි එක සමග වූ ස්ප්‍රින් එක මගින් එය ඉහළට ඔසවා සිටින බැවිනි.

ඉහත දක්වා ඇති පවර පේරි එක විවෘත වීමත් සමඟ එය හරහා මේන් පේරි පරිපථයට අමතර පෙට්‍රල් එකතු වීමෙන් මිශ්‍රණය සරුචීම සිදුවෙයි. එනම් මෙය විවෘත විය යුත්තේ එන්ජින් වේගය වැඩිවන විට නොව එන්ජින් භාරය එනම් ලෝඩ් එක වැඩිවන විටය. පෙට්‍රල් එන්ජිමක ඉන්ලට් මැනිෆෝල්ඩ් පීඩනය එන්ජින් භාරයට සාපේක්ෂ ලෙසින් ඉහළ යාම එනම් රික්තය අඩුවීම සිදුවෙයි. එවැනිම එන්ජින් භාරය අඩුවන විට එහි පීඩනය අඩුවීම එනම් රික්තය වැඩිවීම සිදුවෙයි. මෙහිදී එන්ජින් භාරය අඩුවන විට ඉන්ලට් මැනිෆෝල්ඩ් රික්තය වැඩි වන්නේ එහිදී ත්‍රොටල් වැලවය විවෘත වූහු ප්‍රමාණයට සාපේක්ෂව වැඩි එන්ජින් වේගයක් ඇති වන බැවිනි. එහෙත් භාරය වැඩිවන විට ත්‍රොටල් වැලවය වඩාත් විවෘත කිරීමත් එහිදී වැඩි භාරය නිසා එන්ජිම සෙමින් කැරකීමත් නිසා ඉන්ලට් මැනිෆෝල්ඩ් රික්තය අඩුවී එහි පීඩනය වායුගෝලීය පීඩන අගයටම සමප වෙයි. මෙම සිද්ධාන්තය යටතේ ඉහත

පවර වැලවයද ක්‍රියාකිරීම සිදු වෙයි. එනම් මෙහි පවර පේරි එක විවෘත වන්නේ වේම්බරය ඉහළින් ඇති පවර පිස්ටනය පහත් වුවහොත් පමණි. එය ඉහළට එසවී ඇත්තේ ඉන්ලට් මැනිෆෝල්ඩ් රික්තය හේතුවෙනි. එම පිස්ටනය තැන්පත් කර ඇති වේම්බරය ඉන්ලට් මැනිෆෝල්ඩ් රික්තයට සම්බන්ධව ඇති මාර්ගය ඉහත කාබියුරේටර සටහනේ පැහැදිලිව පෙන්වා ඇත. ඒ අනුව එන්ජින් භාරය වැඩිවන විට පමණක් මෙම පවර වැලවය විවෘතවන අයුරු පහත සටහනෙන් දක්වා ඇත.

පවර වැලවී ක්‍රියාකාරිත්වය

ඉහත A සටහනේ දක්වා ඇත්තේ එන්ජිමට අඩු භාරයක් යෙදී ඇති අවස්ථාවකි. භාරය අඩු නිසා එහිදී ඉන්ලට් මැනිෆෝල්ඩය තුළ පවතින වැඩි රික්තය මගින් පවර පිස්ටනය ඉහළට ඇද ගැනීමෙන් පවර වැලවය වසා තිබෙයි. මේ අනුව එන්ජිමට සාමාන්‍ය අයුරින් එහි මේන් පේරි පරිපථය හරහා පමණක් පෙට්‍රල් ලබාදීම සිදුවෙයි. මෙහිදී එන්ජිමට යෙදී ඇත්තේ අඩු භාරයක් බැවින් එම අඩු පෙට්‍රල් ප්‍රමාණය මිශ්‍රණය සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

ඉහත B සටහනෙන් දක්වා ඇත්තේ එන්ජිමට වැඩි ලෝඩ් එකක් යෙදී ඇති අවස්ථාවකි. එහිදී ඉන්ලට් මැනිෆෝල්ඩ් රික්තය අහෝසි වීම නිසා මෙතෙක් ඉහළට ඇද සිටි පිස්ටනය පහත්වී එම පිස්ටන් රොඩ් එක මගින් පවර වැලවය පහළට තද කිරීමෙන් එය විවෘතව එම පවර වැලවී පේරි එක හරහා අමතර පෙට්‍රල් මේන් පේරි පරිපථයට ලබාදීම සිදුවෙයි. මෙය හරියටම මේන් පේරි සිදුර විශාල කලා හා සමානය. නැවත එන්ජින් ලෝඩ් එක අඩුවන විට ඉන්ලට් මැනිෆෝල්ඩ් රික්තය වැඩි වී පවර පිස්ටනය ඉහළට ඇද ගැනීමෙන් A සටහන අයුරු පවර වැලවය නැවත වැසී යයි. නවීන මෝටර් රථ කාබියුරේටර සැමකම පාහේ මෙම අතිරේක පවර වැලවී පරිපථය දැකිය හැකිවෙයි.